

Afsn. 1.101: Fædrene linje for Anne Ditlevsdatter HOLCK, Kristine Margrete BRUUNs farmors farmors farmors mor

XIII.5472 Ditlev HOLCK, herremand.

~ m.XIII.5473 Margrethe POGWISCH (-). - se nedenfor. Sønderjysk herremand, formentlig omkring Oxbøl. Flere gamle adelige slægter fører navnet Holck. Især i de ældste generationer er der meget uklarhed, men den nærværende slægts ældste nogenlunde sikre medlemmer hørte hjemme i Sønderjylland. Våbenet var et sølvskjold med 7 røde teglsten, på hjelmen 7 røde faner. Den er beskrevet i DAA 1925 s. 450 ff. Hans hustru **XIII.5473** (forslågt ukendt):

XIII.5473 Margrethe POGWISCH.

~ XIII.5472 Ditlev HOLCK, herremand - se ovenfor. Forekommer i en stamtavle, men er ikke kendt fra aktstykker.

Deres søn

1 Godske HOLCK, herremand. se XII.2736 nedenfor.

XII.2736 Godske HOLCK, herremand.

~ m.XII.2737 Anna Henriksdatter POGWISCH (-). - se nedenfor. Til Rønnehave i Rødding Herred. Nævnes fra 1506. Ejede før 1535 gods i Oxbøl. Hans hustru **XII.2737** (forslågt ukendt):

XII.2737 Anna Henriksdatter POGWISCH.

~ XII.2736 Godske HOLCK, herremand - se ovenfor. Fra Holbæk ved Graasten. Boede muligvis 1535 i Aabenraa. Forslågt ikke undersøgt (DAA 1931?).

Deres 2 børn:

1 Bertel HOLCK. se XI.1368 nedenfor.

2 Volf HOLCK, herremand. Til Melsgaard(?). Nævnes 1506-17, hvor han også havde gods i Oxbøl, Broballe mm. En søn Jesper "drog af Landet med Kong Christiern II, men kom igen" i 1530 ved holstenernes rustning.

XI.1368 Bertel HOLCK.

Død 1535. Begr. i Jordløse Kirke. ~ m. XI.1369 Karen LUND (-). Se afsn. 1.102. Til Rønnehave. Nævnes 1507-23. Antagelig død "i sin bedste alder".

4 børn:

1 Henrik HOLCK, herremand. se X.684 nedenfor.

2 Godske HOLCK, godsejer(?). Dødefter 1549. Angives 1530 at bo på Als. Skrives 1543 til Ulkebøl.

3 Karen HOLCK. ~ m. Benedikt SEHESTED, godsejer (-). Til Melvedgaard i Svenstrup. Hendes mand og hun selv nævnes blandt fadderne til Henriks børn på Rønnehave.

4 Ditlev HOLCK. "Blødte sig af næsen"! Måske pest.

X.684 Henrik HOLCK, herremand.

Død 1579. Begr. i Jordløse Kirke. ~ o. 1546 m. X.685 Magdalene REVENTLOW (-1602). Se afsn. 1.103. Til Rønhave, Ballegaard samt Højgaard i Nørvang Herred. Sidste gård var 1579 blevet mageskiftet med hustruens hovedgård Knudsbøl. Studerede 1528 i Wittenberg, øverste sekretær i Frederik Is og Christian IIIs kancellie til 1546. Forlenet 1536 med Helligtrekongers kapel i Roskilde og Degnedømmet i Bergen. Skænkede 1547 med sin hustru prædikestolen i Ulkebøl [3].

4 børn:

1 Bertel HOLCK, godsejer. Født 27 aug. 1549 i Rønhave. ~ m. Elsebe SANDBERG (-1610). Ejede bl.a. 3 gårde i Tved Sogn. Lensmand på Vilsted. Flere børn.

2 Anders HOLCK, lensmand. Født 12 dec. 1550 i Rønhave. Død 11 apr. 1595 i Kronborg. Begr. 20 maj 1595 i Svendborg. Sekretær i kancelliet, lensmand over Allerhelgens gods. Ugift.

3 Ditlev HOLCK, lensmand. se IX.342 nedenfor.

4 Christen HOLCK, rigsråd. Født 25 maj 1558 i Rønhave. Død 18 mar. 1641. Begr. i Lishjerg Kirke. ~ 1. 20 juli 1595 i København (Kbh.s Slot) m. Karine KRAFSE (1561-1602). ~ 2. 16 juni 1605 m. Marie BELOW (1586-1651). 1582 sekretær i Kancelliet, 1596 i rigsrådet, samtidig med at Christian IV selv overtog regeringen. 1598 blev han lensmand på Tryggevælde. Som rigsråd sendtes han flere gange (1599-1622) til Herredage i Norge og 1597 til Øsel for at holde retterting; men han benyttedes desuden i flere vigtige gesandtskaber til Udlandet. Således gik han 1600 til Sverige for at klage over svenske orlogsskibes Overgreb i de danske farvande; Kongen var dog ikke ret fornøjet med den måde, hvorpå han udrettede dette ærende, idet Hertug Carl af Sødermanland fik ham afholdt fra efter den ham givne ordre at rejse til Rigsdagen i Linköping. 1602 var han en af de Rigsråder, der ledsagede Kongens bror Hertug Hans på hans uheldige Rejse til Rusland; han kom først hjem i juli 1603. 1604-05 var han på en sendelse til Kongen af Polen for at klage over kaperier. 1621

deltog han i det vigtige møde i Segeberg mellem kongen og flere protestantiske tyske fyrster, og 1624 var han Kommissarius ved et grænsemøde med svenske Rigsråder. Under Kongens fraværelse beskikkedes han flere gange til at deltage i regeringen. En vis litterær interesse viste han ved at støtte Lyskanders udgave af de danske Kongers Slægtetog; han var desuden konservator for Universitetet. 31. Juli 1630 fritog Kongen ham efter ansøgning på grund af hans alder fra hans Stilling som Rigsråd, men han vedblev at være lensmand på Silkeborg til sin død [3].

IX.342 Ditlev HOLCK, lensmand.

Født 21 jan. 1556 i Rønnehave. Død 22 sep. 1633. Begr. 11 okt. 1633 i Nyborg. ~ 1. 1 aug. 1591 i på Kronborg m. Inger ROSENKRANTZ (-1592). ~ 2. 20 juli 1595 i på Københavns Slot m. IX.343 Margrethe KRABBE (1577-1656). Se afsn. 1.105. Lensmand til København og Kronborg, godsejer til Højgaard og Eskilstrup i Ringsted Herred. Blev opdraget hjemme indtil 1570, da han trådte i tjeneste hos dronning Dorthea. Efter hendes død i 1575 kommer han i tjeneste hos hertug Hans af Sønderborg. Forflyttes samme år efter anbefaling af Frederik II til markgreve Georg Frederik af Brandenburgs hof. Var dennes mundskænk og sendebud, bl.a. til Polen og ved kong Stefans kroning. I 1580 hofjunker, 1587-89 jagtjunker, 1586 hofmester hos dronning Sofie. 1585-97 forlenet med Utstein Kloster (på øen Mosterøy i Rennesøy kommune, Norge). 1588-95 efter indstilling af rigsrådet lensmand på Københavns Slot, 1595-1600 lensmand på Kronborg.

Kronborg ved Helsingør

1596 forlenet med kronens gård Allerød. 1601-14 på Tryggevælde, 1614-19 på Gulland (Gotland) [3].

Hans børn med Margrethe KRABBE:

1 Henrik HOLCK, rigsgreve. *Født 18 apr. 1599 i Kronborg. Død 16 aug. 1633. ~ m. Hilleborg KRAFSE (1600-).* Voksede op hos mormoren Birgitte Skave på Eskilstrup: Studerede bl.a. i Heidelberg, hvis reformerte Akademi var samlingsstedet for lutherske og reformerte adelige. Vendte 1620 tilbage til Danmark hvor han blev ansat i kancelliet. Trediveårskrigen var i fuld gang, og 1622 fik han orlov og trådte i tjeneste hos Hertug Christian af Braunschweig. Som oberst for en rytterafdeling fulgte han Hertugen på hans tog til Pfalz og tilbagetog gennem Nederlandene. Ved Høchst blev de slået af Tilly. Kampen indlededes med en rytterfægtning, hvori H. første gang fik lejlighed til at vise sin tapperhed. Ved Fleurus stødte de sammen med en stor spansk hær i august 1622. Ernst af Mansfeld blev slået, men ved et fortrinligt rytterangreb, hvori H. deltog, sprængte Hertugen den spanske hær. H. kom derefter hjem og blev hofjunker (1623-25). I den nedersachsisk-danske krig tjente udmærkede han sig som oberst 1626 ved erobringen af en række fæstninger i Schlesien. Wallensteins fremrykning nødte de danske til at trække sig tilbage og 1627 modtage kampen ved Bernstein. Her var, som det berettes, H. "den eneste danske fører, der holdt stand". En stor del af de kejserlige folk blev på pladsen, men kort efter blev han omringet af en afdeling Kroater og fanget. Han måtte betale 4000 Thlr. for at komme ud af fangenskab. I maj 1629 deltog han med Christian IV i et indfald i Slesvig og slog en af Wallensteins troppeafdelinger. I foråret 1630 trådte han i kejserlig tjeneste som oberst for 3000 højtyske fodfolk. 1631 tjente H. under Tilly og deltog i erobringen af Magdeburg, men efter Gustav Adolfs fremrykning fulgte en række nederlag. Et lyspunkt var dog f.eks. sammenstødet med Gustav Adolf ved Landsbyen Angern, hvor H. blev stående, mens de øvrige afdelinger flygtede. Da Sachserne i 1632 gjorde et plyndringstog ind i Schlesien, fik H. befaling til at rykke ind i Sachsen og udnævntes samtidig til feltmarskal-løjtnant. Under sin fremrykning blev han såret og mistede synet på venstre øje. Han indtog det meste af landet og nåede frem til Dresden. Imidlertid kaldte Kurfyrsten af Sachsen Gustav Adolf til hjælp, og han rykkede frem til Lützen (ved Leipzig), hvor det berømte slag stod 6. november 1632. H. opstillede Wallensteins tropper i slagorden og fuldendte opstillingen om natten ved fakkelskin. Han førte den venstre fløj, over for ham stod Gustav Adolf på sin højre fløj. Kongen faldt, og H. blev såret, men holdt stand.

Slaget ved Lützen (ved Leipzig), hvor Gustav II Adolf af Sverige faldt. Maleri af Carl Wahlbom

I 1632-33 opholdt H. sig hos Wallenstein i Prag og var den eneste, der havde fortrolig omgang med ham. 1632 blev han udnævnt til feltmarskal, i foråret 1633 ophøjedes han til rigsgreve og fik løfte på nogle godser i Bøhmen. Christian IV, der brugte ham i diplomatiske forhandlinger både med Wallenstein og med Kejserhoffet, udnævnte ham samme år til Lensmand på Møn. Da Wallenstein i sommeren 1633 indledede fredsforhandlinger med svenskerne og sachserne, befalede han H. at besætte Sachsen for at fremtvinge en afgørelse. Kort tid derefter døde han af pest i Troschenreuth ved Adorf i Voigtland. Christian IV måtte i et helt år forhandle med Kurfyrsten af Sachsen for at få tilladelse til at føre H.s lig til Danmark. Det blev med stor højtidelighed bisat i Frue Kirke i København og der fraført til Herrested Kirke ved Ravnholt. Godserne i Bøhmen fik hans arvinger aldrig. En række smædeskrifter om H. udkom i Tyskland før og efter hans død. Fru Marie Below (s.d.), der var gift med hans farbror, trådte i skranken for ham med et modskrift, der udkom kort efter hans død [3].

2 Anne Ditlevsdatter HOLCK. se **VIII.171** nedenfor.

3 Magdalene HOLCK. Født 24 nov. 1604. Død 20 juni 1664. Til Store Taastrup (Merløse, Holbæk amt). Skæbne ellers ukendt.

VIII.171 Anne Ditlevsdatter HOLCK.

Født 7 dec. 1602 i Tryggevælde. Død 5 maj 1660 i Stensgaard. Begr. i Snøde Kirke. ~ 2 nov. 1623 i Køge m. **VIII.170 Vincents STEENSEN**, landsdommer (1592-1659). Se afsn. 1.97. Ledede i april 1659 "heltemodigt forsvaret af Langeland". Siges at have hævnnet sin mands død ved et blodbad på de svenske på Steensgaard. 13 børn med **VIII.170 Vincents STEENSEN**, se afsn. 1.97 .

Henvisninger

[3] Dansk Biografisk Leksikon 3. udg. Red. Cedergren Bech, 1979-1984